

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

373.51

Szerző: Lukács István

Cím: Látogatás az omladozó leánygimnáziumban

Forrás: Magyar Hírlap

Bp.
(Hely)1927. 4. 8.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

"1927"

Személy

Helyzet

LÁTOGATÁS AZ OMLADOZÓ LEÁNYGIMNÁZIUMBAN, MELYNEK HÉTSZÁZ ESZTENDŐS ÉPÜLETE A HALÁLRA KÉSZÜL

Bresztovszky Ede: Az I. kerületi leánygimnázium épülete szinte az összeomlás előtt áll. A mennyezete le van szakadva, az iskolában való tartózkodás életveszélyes. Indítványozom, hogy a főváros pénzügyi bizottsága hatvan ezer pengőt irányozzon elő az épület javítására.

A főváros pénzügyi bizottsága a hangos jelenetek során nem adta meg az I. kerületi leánygimnáziumnak a renováláshoz szükséges hatvan ezer pengőt, hiába támogatta Bresztovszky Ede bizottsági tag jelentését szakértői vélemény.

Összeomlás előtt áll az iskola és mégsem segítenek rajta. Hát akkor most össze fog omlani?

A pénzügyminisztérium pompás gótszerű palotájával szemben húzódik a Várban az iskolatéri leánygimnázium. Nagyon egyszerű, szerény, egységes épület, régi kapuja fölött egyetlen tábla hirdeti csak, hogy a Fővárosi Községi Szilágyi Erzsébet leánygimnázium tantermei vannak a zsalus ablakok mögött. Zuhog a zápor, sötétek az ablakok, a kapu zárva van, most elhagyott az iskola. A várbeli gimnazista leányok kaptak már a husvétii vakációt és Hollóssy igazgató vezetésével alatt Itáliába utaztak. Az épület egyetlen lakója egy fiatal fővárosi altiszt, akinek a lakása a bolthajtásos kapu-

alja mellett van. Sokáig kell zörgetni a redős fakapun, míg végre kinyílik.

Amint belépünk, olyan a kép, mintha egy régi vár udvarában lennénk. Aki fogad bennünket, mosolyog s mondja is:

— Csakugyan olyan ez az iskola, mint egy régi vár. Annál is inkább, mert valaha vár volt.

Bizony, elég régi épület. A leánygimnázium növendékei talán nem is tudják, hogy a fapados tantermeknek milyen érdekes múltja van. Az épület, amely a Mátyás-templommal is szomszédos, közel hétszáz esztendő. Eredetileg péküzem volt, aztán a dominikánusok rendháza lett, később pedig egy apácarend lakott ott.

Most csak az építkezési stíluson és a falak anyagán látszik, hogy milyen régi a gimnázium háza. Nem téglából rötták össze a falakat, köves oszlopok tartják mindenütt a mennyezetet.

Elindulunk, hogy megnézzük, hol betegek a gimnázium falai. Felgyulladnak a hosszú kolostor-folyosókon a lámpák. Cicerónénk már elkomolyodva magyarázza:

— Állandóan repedeznek a falak, behajlik a mennyezet, süllyed az épület. A talaj is rossz.

S már mutatja is. Először az altiszt lakás mennyezetén látjuk a hosszú, keskeny repedéseket, melyek a fal közeli beomlását ígéri.

Az ablakot veri az eső. Kísérőnk gyorsan meggyezi:

— A falon lévő repedések nem az esőtől vannak. Bármilyen jó idő van, egyre inkább romlik az épület.

Felmegyünk a lépcsőn, erre is, arra is, mint finom erezés látszik a mennyezeten és az oldalfalakon, hogy halálra van itélve az épület.

Az első emeleten, azon a szárnyon, ahol az igazgatóiroda van, nyílt sebek vannak már a falakon. A vakolat letört, tenyérszerű lyukak tátonganak. Ha nem lenne tetőzet, az eső bezuhogna a padlóra.

Amint megyünk egyik folyosóról a másikra, kísérőnk meséli:

— Nem lehet ezeket a falakat eléggé kiismerni. Tele vannak titkokkal. Annyi mindenre használták ezt az épületet századok során, hogy minduntalan újabb titkos ajtókra és alagutakra bukkanunk. Tavaly történt: az iskolában meszelték, vakarták az egyik tanteremben a falat s egyszerre a munkások elé, amint a fal külső burkát lehántották, egy csodálatosan szép régi freskó tűnt.

— És mi lett a freskóval?

— Hát újra bemázolták.

Már nyílik is előtünk egy ajtó, amely a gimnázium tanári szobája mellett van. Kettős zárat kellett előbb fölnyitni, mert — mint halljuk — ezt a szobát már régebben teljességgel elzárták a használat elől, mivel benne tartózkodni valóban életveszélyes.

Bemegyünk. A csupasz falak szemérmetlenül mutatják ebben a teremben sebeiket. Valaha szülői értekezésszoba volt, de hirtelen a mennyezetről lefelé pergett a fal, tölcseres lyukak támadtak, tartani lehetett attól, hogy egyszer csak a mennyezet beomlik. „De ez még semmi.” Tovább megyünk. A folyosó falán ismét látni a finom erezéseket. Mint egy térkép, össze-vissza rajzolt a különben hófehérre meszelt fal. A repedések eztek át.

Kísérőnk mondja:

— O, volt itt már két bizottság is, de egyik sem talált kivetni valót. Azt mondták, hogy rendben van az épület.

Es már nyit újabb ajtót. A falra mutat. Egy tanterem ez. Ott vannak egymás-mellé tolvaj tintafoltos padok, ott a dobogó, a félelmetes katedra, ott a fekete tábla. Rendes tanítás folyik ebben a teremben. Pedig a hétszáz esztendő mult átképpen az idő vasfoga alaposan beharapott ennek a teremnek a falába is.

Újra nyílnak ajtók, újabb termeket látunk, a kép mindenütt egyforma. A folyosók is mindenütt egyformák. Szinte félelmetes így este sétálni a homályosan világított folyosókon, hisz minden pillanatban repedhet a fal, aláhullott a nehéz kötőrmelék. Meg is kérdezzük:

— Hát nem veszélyes?

A kísérőnk, akin látszik, hogy úgy szereti az épületet, mint valami családtagját, szomorúan mondja:

— De mennyre. Tavaly is beomlott egy fal, akkor az előjáróságtól kértünk segítséget. Bemészelték. Dehát ez nem ér semmit. Renoválni kellene az egész épületet.

A Szilágyi Erzsébet-leánygimnázium épülete elfáradt a hétszáz esztendő szolgálat alatt. Mint egy öreg ember, aki már alig tud állni és vágyódik a pihenés után, ez a régi sárga ház is unja a szolgálatot, süpped lefelé, — valaha erős karjai: a falak pedig töredeznek.

Orvosságot a Szilágyi Erzsébet leánygimnáziumnak, mert ha nem kap segítséget, nemsokára öngyilkos lesz: beomlik.

Lukács István